

PVM atskaita ir PVM atskaitos tikslinimas

2021-05-19

Seminaro planas

- Teisė į PVM atskaitą
- PVM atskaita mišrios veiklos atveju
- PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje (**FR0600 forma**)
- PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje (**FR0516 forma**)
- Teisės aktai
- <https://youtu.be/C1feRCTYVbk>

Teisė į PVM atskaitą

Teisę į PVM atskaitą turi:

PVM mokėtojai, kurie vykdo ar ketina vykdyti PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje nurodytą veiklą

apmokestinamieji asmenys **ne PVM mokėtojai**, privalėję įsiregistruoti PVM mokėtojais, kurie Lietuvoje tiekė (teikė) PVM apmokestinamas prekes (paslaugas)

asmenys, kurie tiekia į kitą ES valstybę narę naujas transporto priemones

kiti atvejai

Teisė į PVM atskaitą

Ar įmonė gali pasinaudoti prekių/paslaugų pirkimo PVM atskaita, kai už šias prekes/paslaugas yra apmokama iš subsidijos mikroįmonėms lėšų?

Jeigu įmonė vykdo PVM apmokestinamą veiklą, tai neatsižvelgiant į tai, kad už prekes/paslaugas yra apmokama iš subsidijos mikroįmonėms lėšų, pirkimo PVM atskaita yra galima.

Teisė į PVM atskaitą

PVM mokėtojas

pirkimo PVM atskaitomas iš karto, neatsižvelgiant į tai, kada prekės (paslaugos) bus PVM apmokestinamoje veikloje panaudotos

atskaitomas PVM deklaruojamas FR0600 35 laukelyje

Ne PVM mokėtojas
apmokestinamasis asmuo

Pirkimo PVM turi teisę įtraukti į PVM atskaitą, kai prekės (paslaugos) panaudotos PVM apmokestinamoje veikloje

atskaitomas PVM deklaruojamas FR0608 24 laukelyje

Teisė į PVM atskaitą

PVM mokėtojas už įsigytas prekes (paslaugas) pirkimo PVM gali atskaityti, jeigu jos skirtos tokiai veiklai:

PVM apmokestinamam prekių tiekimui (paslaugų teikimui)

prekių tiekimui (paslaugų teikimui) už šalies teritorijos ribų tuo atveju, kai toks tiekimas (teikimas), jeigu vyktų Lietuvoje, būtų apmokestinamas PVM

draudimo ir finansinėms paslaugoms, suteiktoms už ES teritorijos ribų

Teisė į PVM atskaitą

Pirkimo PVM taip pat laikomos pardavimo PVM sumos apskaičiuotos už ilgalaikio materialaus turto pasigaminimą (PVMĮ 6 straipsnis)

už iš užsienio apmokestinamųjų asmenų (neįsikūrusių Lietuvoje) įsigytas prekes ir paslaugas (PVMĮ 95 straipsnis)

Pirkėjo, PVM mokėtojo, už prekių tiekėją ar paslaugų teikėją išskaitytos PVM sumos (PVMĮ 96 straipsnis)

Teisė į PVM atskaitą

Vyriausybės 2002 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 900 patvirtinti atvejai, kai už tiekiamas prekes (teikiamas paslaugas) išskaito ir sumoka pirkėjas, jeigu jis PVM mokėtojas:

- prekių tiekėjui (paslaugų teikėjui) teisme pradėta bankroto procedūra;
- tiekiamos juodųjų ir spalvotųjų metalų atliekos ir laužas, panaudotos medžiagos, įskaitant pusgaminių atliekas, atsiradusios perdirbant, gaminant ar lydant juoduosius arba spalvotuosius metalus ar jų lydiniai, taip pat tiekiamos atliekos ir kitos perdirbamos medžiagos, kurias sudaro juodieji ir spalvotieji metalai, jų lydiniai

Teisė į PVM atskaitą

- tiekiamą medieną:
 - rąstai - skersai atpjautos apvaliosios medienos dalys;
 - lentos, lentelės - pailgi 3-40 mm storio ir ne siauresni kaip 25 mm pločio pjautinės medienos gabalai;
 - tašai, tašeliai - iš dviejų, trijų ar keturių pusių lygiagrečiai su rąsto ašimi apipjauti, aptašyti ar nufrezuoti rąstai, storesni ir platesni kaip 40 mm pjautinės medienos gabalai;
- tiekiami standieji diskai;
- tiekiami mobilieji telefonai, planšetės ir nešiojamieji kompiuteriai.

Teisė į PVM atskaitą

PVM mokėtojas gali nesinaudoti pirkimo PVM atskaita

- kai vykdo mišrią veiklą, ir pirkimo (importo) PVM suma, tenkanti PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai, sudaro nežymią dalį (pavyzdžiui, bankai, kitos kredito įstaigos ir pan.);
- kai gamina ilgalaikį materialųjį turtą ir yra didelė tikimybė, kad tas turtas vėliau gali būti nebenaudojamas PVMĮ 58 straipsnio 1 d. nurodytoje veikloje.

PVM atskaita mišrios veiklos atveju

Pirkimo (importo) PVM paskirstymas:

prekių ir paslaugų, skirtų
išimtinai PVMĮ 58 straipsnio 1
dalyje nurodytai veiklai:

Pirkimo (importo) PVM
atskaitomas 100 proc.

deklaruojamas PVM
deklaracijos (forma FR0600)
25 (26, 27) ir 35 laukeliuose

prekių ir paslaugų, skirtų
išimtinai kitai, negu nurodyta
PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje
veiklai

pirkimo (importo) PVM
neatskaitomas

deklaruojamas PVM
deklaracijos (forma FR0600)
tik 25 (26, 27) laukeliuose

PVM atskaita mišrios veiklos atveju

pirkimo (importo) PVM, kurio
neįmanoma tiesiogiai priskirti nei PVMĮ
58 straipsnio 1 dalyje nurodytai, nei
kitai veiklai:

šioms veikloms paskirstomas
proporcingai
(PVMĮ 60 straipsnyje nustatyta tvarka)

Pagal pajamų; pastatų (statinių) ploto
naudojimo; ar kitą kriterijų

PVM atskaita mišrios veiklos atveju

PVMĮ 60 straipsnis 1 dalis
„Pajamų kriterijus“

Pajamos (be PVM) iš PVM apmokestinamos veiklos
_____ x 100%

PVM apmokestinamos + PVM neapmokestinamos pajamos
(t. y. visos pajamos iš ekonominės veiklos)

PVM atskaita mišrios veiklos atveju

Skaičiuojant pirkimo
PVM atskaitos
procentą pagal
„pajamų“ kriterijų

prie gautų pajamų iš
bet kokios veiklos
pridedamos gautos
bei panaudotos
subsидijos ar dotacijos

Reglamentuota Lietuvos Respublikos finansų ministro
2004 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 1K-107

PVM atskaita mišrios veiklos atveju

- Ar įmonėms, vykdančioms mišrią veiklą, skaičiuojant atskaitos procentą prie pajamų iš bet kokios veiklos įtraukiamos subsidijos mikroįmonėms, darbdaviams darbo užmokesčiui per prastovas, darbo vietų išlaikymui po prastovų, nuomos kompensavimui?
- apskaičiuojant pirkimo ir (arba) importo PVM dalį (procentais), prie PVM mokėtojo pajamų (išskyrus patį PVM) iš bet kokios veiklos **pridedamos** panaudotos subsidijos mikroįmonėms, darbdaviams už prastovas, nuomos mokesčio kompensavimui ir kt.

PVM atskaita mišrios veiklos atveju

išskyrus atvejus, kai:

- subsidijos, yra tiesiogiai susijusios su veikla, nurodyta PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje;
- subsidijos yra susijusios ne tik su PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje nurodyta veikla ir PVM mokėtojo pajamos (neįskaitant subsidijų) iš veiklos, nurodytos PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje, sudaro ne mažiau kaip 95 procentus visų PVM mokėtojo kalendoriniais metais, už kuriuos tikslinama ilgalaikio turto PVM atskaita, pajamų (neįskaitant subsidijų).

Plačiau: VMI svetainėje/Nukentėjusiems nuo COVID-19/ Informacija verslui dėl COVID-19 - skiltyje DUK – Su finansiniais sunkumais dėl COVID-19 nulemtų padarinių susiduriančiam verslui.

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

PVM atskaita tikslinama:

Kai po mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos pateikimo PVM mokėtojas dalį įsigytų prekių grąžina, iš prekių tiekėjo (paslaugų teikėjo) gauna nuolaidų ar dėl kitų priežasčių sumažėja prekių tiekėjui (paslaugų teikėjui) mokėtina PVM suma.

PVMĮ 65 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Pavyzdys

Pirkėjas A PVM mokėtojas, 2020 m. gruodžio mėn. iš kito PVM mokėtojo įsigijo prekių, kurių apmokestinamoji vertė - 2000 eurų, PVM suma - 420 eurų. Pirkėjas A deklaravo PVM deklaracijos pirkimo PVM (420 eurų) 25 laukelyje ir įtraukė į PVM atskaitą 35 laukelį.

2021 m. sausio mėnesį pirkėjas A prekes grąžino pardavėjui, pardavėjas išrašė kreditinę PVM sąskaitą faktūrą.

Pirkėjas A 2021 m. sausio mėn. PVM deklaracijoje (FR0600 forma) PVM sumą (420 eurų) deklaruoja 25 ir 35 laukeliuose su minuso ženklu.

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Kai pasikeičia prekių, paslaugų ir ilgalaikio materialiojo turto naudojimo paskirtis, dėl kurios netenkama teisės į PVM atskaitą.

Kai PVM mokėtojo prekės ar ilgalaikis turtas, kurio pirkimo (importo) PVM buvo įtrauktas į PVM atskaitą, dėl įvairių priežasčių prarandamas.

PVMĮ 66, 67 straipsniai

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Kitais atvejais paaiškėjus, kad prekės (paslaugos), kurių pirkimo (importo) PVM buvo įtrauktas į PVM atskaitą, nebebus naudojamos PVM mokėtojo vykdomoje, PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje nurodytoje, veikloje.

PVMĮ 66 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

PVM atskaita tikslinama:

- „tikrųjų prekių“;
- trumpalaikio turto;
- ilgalaikio materialiojo turto, kurio nusidėvėjimas pagal PMĮ 1 priedėlį - iki 4 metų;
- darbų ir paslaugų.

PVMĮ 66 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Praradus prekes dėl netinkamo prekių saugojimo ar naudojimo, dėl nusikalstamos kitų asmenų veikos (kai nėra įrodančių dokumentų) ir panašiais atvejais, šių prekių pirkimo (importo) PVM atskaita turi būti tikslinama to mokestinio laikotarpio, kurį paaiškėjo minėtos aplinkybės, PVM deklaracijoje (FR0600 forma).

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Jeigu prekės (paslaugos), kurių pirkimo ir / ar importo PVM suma ar jos dalis buvo įtraukta į atskaitą, **pradėtos naudoti įmonės veiklai, nesuteikiančiai teisės į PVM atskaitą** (pvz., PVM neapmokestinamai veiklai vykdyti, valstybės ar savivaldybės funkcijoms vykdyti, kuri nėra PVM objektas ir jai PVM atskaita negalima), tai šių prekių PVM atskaita tikslinama to mokestinio laikotarpio, kurį paaiškėjo minėtos aplinkybės, PVM deklaracijoje (FR0600 forma).

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Pavyzdys

PVM mokėtojas, ketinantis vykdyti PVM apmokestinamą veiklą, 2019 m. gruodžio mėn. įsigijo kanceliarinių prekių už 2 420 Eur (su PVM), 420 Eur PVM įtraukė į PVM atskaitą.

2020 m. sausio mėnesį PVM mokėtojas pradėjo vykdyti PVM neapmokestinamą veiklą (pvz., teikti PVM neapmokestinamas sveikatos priežiūros paslaugas).

2020 m. sausio mėnesio PVM deklaracijos (FR0600 formos) 35 laukelyje jis turi įrašyti su (-) ženklu 420 Eur.

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

PVM atskaitos tikslinimas, praradus ar pradėjus naudoti kitai veiklai PVMĮ 66 straipsnyje nurodytą ilgalaikį turtą

Kai ilgalaikį turtą, kuriam PVMĮ 1 priedėlyje nustatytas trumpesnis kaip **4 metų nusidėvėjimo normatyvas**, PVM mokėtojas praranda ar pradeda naudoti veiklai, nesuteikiančiai teisės į PVM atskaitą, tai į biudžetą gražinama tokia atskaitytos pirkimo (importo) PVM sumos dalis, kuri atitiktų laikotarpį, likusį nuo turto praradimo momento ar jo naudojimo vien PVM neapmokestinamai veiklai vykdyti laikotarpio pradžios iki šio turto nusidėvėjimo normatyvo (metais) pabaigos.

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Pavyzdys

2020 m. spalio mėn. įsigytas kompiuteris, kurio apmokestinamoji vertė 3306 Eur ir 694 Eur apskaičiuota PVM suma, pirkimo PVM 694 Eur buvo įtrauktas į PVM atskaitą.

2021 m. sausio mėn. kompiuteris buvo pavogtas (įmonė neturi įrodymų, kad kompiuteris pavogtas dėl trečiųjų asmenų kaltės).

Nusidėvėjimo normatyvas pagal PMĮ 1 priedėlį - 3 metai.

Atskaitos tikslinimo normatyvas pagal PVMĮ - 3 metai (36 mėn.).

Kompiuteris buvo naudotas veikloje 2 mėn. (nuo 2020-10 iki 2021-01)

Iki atskaitos tikslinimo pabaigos liko - 34 mėn. (36 - 2)

Skaiciavimas:

$$(694: 36 \text{ mėn.}) \times 34 \text{ mėn.} = 655 \text{ Eur}$$

Į 2021 m. sausio mėn. PVM deklaracijos 35 laukelį su (-) ženklu įrašoma 655 Eur (mažinama atskaita).

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

PVM atskaita tikslinama

- Nekilnojamųjų pagal prigimtį daiktų, įskaitant pastatų (statinių) esminį pagerinimą.
- Kito ilgalaikio materialiojo turto, kuriam PMĮ 1 priedėlyje nustatytas ne trumpesnis kaip 4 metų nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvas.

PVMĮ 67 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Nekilnojamųjų pagal prigimtį daiktų - 10 metų nuo to mokestinio laikotarpio, kurį į PVM atskaitą buvo įtrauktas šių daiktų pirkimo (importo) PVM (ar jo dalis).

Kai turtas pasigamintas, jo pirkimo PVM įtraukiamas į PVM atskaitą tą mokestinį laikotarpį, kurį turtas pradėtas eksploatuoti.

Pastato (statinio) esminio pagerinimo atveju - 10 metų, skaičiuojant nuo to mokestinio laikotarpio, kurį buvo užbaigti pagerinimo darbai ir už šiuos darbus apskaičiuotas pardavimo PVM (ar jo dalis) buvo įtrauktas į PVM atskaitą.

PVMĮ 67 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Pardavus be PVM ilgiau kaip 24 mėnesius naudotą nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, kurio pirkimo PVM buvo įtrauktas į PVM atskaitą, PVM atskaita tikslinama ne metinėje PVM deklaracijoje, o PVM deklaracijoje to mokestinio laikotarpio, kurį paaškęjo minėtos aplinkybės.

Tokiais atvejais turi būti patikslinama iš karto visa atskaityta pirkimo (importo) PVM suma, tenkanti laikotarpiui nuo turto pardavimo be PVM momento iki tikslinimo laikotarpio pabaigos (10 metų laikotarpio pabaigos).

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Ilgalaikio materialiojo turto, kuriam PMĮ 1 priedėlyje nustatytas ne trumpesnis kaip 4 metų nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvas, - 5 metus, skaičiuojant nuo to mokestinio laikotarpio, kurį pirkimo (importo) PVM (ar jo dalis) buvo įtrauktas į PVM atskaitą.

Kai turtas pasigamintas, pirkimo PVM į PVM atskaitą įtraukiamas tą mokestinį laikotarpį, kurį turtas pradėtas eksploatuoti.

PMĮ 67 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Pavyzdys

2018 m. kovo mėn. įsigyti baldai, kurių apmokestinamoji vertė 2 572 Eur ir apskaičiuotas pardavimo PVM 540 Eur. Pirkimo PVM - 540 Eur įtrauktas į PVM atskaitą.

2020 m. lapkričio mėn. baldai pavogti (nėra dokumentų, kad baldai prarasti dėl nusikalstamos trečiųjų asmenų veikos).

Nusidėvėjimo laikotarpis pagal PMĮ - 6 metai.

PVM atskaitos tikslinimo normatyvas - 5 metai.

Baldai buvo naudoti veikloje 31 mėn. (nuo 2018-03 iki 2020-11).

Iki atskaitos tikslinimo liko 29 mėn. (60 - 31).

Skaiciavimas:

$(540 : 60 \text{ mėn.}) \times 29 \text{ mėn.} = 261 \text{ Eur}$

Į PVM deklaracijos (FR0600 forma) 35 laukelį įrašoma (-261) (mažinama atskaita).

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Jeigu po mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos pateikimo PVM mokėtojas pastebėjo per tą mokestinį laikotarpį padarytas klaidas, dėl kurių buvo sumažinta mokėtina į biudžetą (padidinta gražintina iš biudžeto) PVM suma, arba klaidas, susijusias su prekių ar paslaugų tiekimu į kitas valstybes nares arba prekių ar paslaugų įsigijimu iš kitų valstybių narių, tai jis turi pateikti patikslintą to mokestinio laikotarpio, kurį klaidos buvo padarytos, PVM deklaraciją (FR0600 forma).

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

PVM deklaracijos klaidų taisymas

Pavyzdys

Įmonė 2021 m. sausio mėn. pastebėjo, kad 2020 m. liepos mėn. du kartus įtraukė į PVM atskaitą pirkimo PVM.

Tikslinama 2020 m. liepos mėn. PVM deklaracija.

2021 m. vasario mėn. pastebėjo, kad 2020 m. gruodžio mėn. neteisingai deklaravo 0 proc. PVM tarifu apmokestinamą prekių tiekimą į ES.

Tikslinama 2020 m. gruodžio mėn. PVM deklaracija.

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Specialios taisyklės dėl prievolės tikslinti PVM atskaitą perdavimo

PVMĮ 68 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Specialiosios PVM atskaitos tikslinimo taisyklės

Kaip tikslinama PVM atskaita dėl nuomininko atlikto išsinuomoto pastato (statinio) esminio pagerinimo?

Jei po esminio pagerinimo atlikimo nuomininkas pastatą **perduoda savininkui**, tai visos PVM atskaitos tikslinimo prievolės tiek paties pastato, tiek atlikto esminio pagerinimo tenka pastato savininkui.

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Specialiosios PVM atskaitos tikslinimo taisyklės

Kai nuomininkas iš karto pastato **neperduoda savininkui**, tai nuo esminio pagerinimo darbų vertės (kaip už ilgalaikio turto pasigaminimą) nuomininkas turi apskaičiuoti 21 proc. PVM, kurį turi teisę įtraukti į PVM atskaitą.

Tokiu atveju, pasikeitus pastato (statinio) paskirčiai, prievolės, susijusios su PVM atskaitos tikslinimu, pirmiausia tenka nuomininkui.

PVMĮ 68 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Specialiosios PVM atskaitos tikslinimo taisyklės Tęsinys

Jeigu nuomininkas grąžina savininkui pastatą dar nepasibaigus PVMĮ nustatytam atskaitos tikslinimo laikotarpiui (nepraėjus 10 metų nuo esminio pagerinimo atlikimo), tai jis turto savininkui išrašytame apskaitos dokumente turi nuo perduodamos esminio pagerinimo vertės dalies, atitinkančios metų skaičių, likusį iki PVMĮ nustatyto PVM atskaitos tikslinimo termino pabaigos, apskaičiuoti 21 proc. PVM.

PVMĮ 68 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Specialiosios PVM atskaitos tikslinimo taisyklės Tęsinys

Nuo šio momento, pasikeitus pastato (statinio) paskirčiai, prievolė tikslinti PVM atskaitą pereina savininkui. PVM atskaitą pastato (statinio) savininkas tikslina tiek metų, kiek yra likę iki 10 metų laikotarpio pabaigos, skaičiuojant nuo to mokestinio laikotarpio, kurį nuomininkas nuo esminio pagerinimo darbų vertės (kaip už ilgalaikio turto pasigaminimą) apskaičiuotą pardavimo PVM buvo įtraukęs į PVM atskaitą kaip pirkimo PVM.

PVMĮ 68 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Specialiosios PVM atskaitos tikslinimo taisyklės
Tęsinys

Jeigu pastato esminis pagerinimas perduodamas pasibaigus PVM atskaitos tikslinimo terminui, PVM neskaičiuojamas ir pastato savininkui nėra prievolės tikslinti šio esminio pagerinimo PVM atskaitos.

PVMĮ 68 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Išsiregistravus iš PVM mokėtojų arba PVM mokėtojui pasibaigus dėl likvidavimo, PVM atskaita tikslinama PVMĮ 66 ir 67 straipsniuose nustatyta tvarka

PVMĮ 69 straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Pavyzdys

Įmonė A išregistruota iš PVM mokėtojų nuo 2020-11-09. Ši įmonė 2020-11-09 dienai turėjo neparduotų prekių likutį (apmokestinamoji vertė - 2 000 eurų, PVM suma - 420 eurų, kuri buvo įtraukta į PVM atskaitą).

Įmonė A, išsiregistravusi iš PVM mokėtojų, ne vėliau kaip iki 2020-11-28 (**per 20 dienų po išsiregistravimo iš PVM mokėtojų dienos**) turėjo pateikti paskutinio laikotarpio (nuo 2020-11-01 iki 2020-11-08) PVM deklaraciją, kurioje be apskaičiuotos per šį laikotarpį patiektų prekių (suteiktų paslaugų) mokėtinos PVM sumos turėjo patikslinti (atstatyti) 2020-11-09 neparduotų prekių likučiui tenkančią visą pirkimo PVM sumą - 420 eurų. Šio mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (forma FR0600) 35 laukelyje su (-) ženklu įrašoma 420 Eur suma (mažinama PVM atskaita).

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Apskaičiuota mokėtina į biudžetą PVM suma gali būti mažinama PVMĮ 89¹ straipsnyje nustatyta tvarka pripažintoms beviltiškomis skoloms (įskaitant pardavimo PVM) priskiriama pardavimo PVM suma.

PVMĮ 89¹straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Jeigu pirkėjas pirkimo PVM už įsigyjamąs prekes (paslaugas), už kurias jų pardavėjui atsirado beviltiška skola (įskaitant pardavimo PVM), buvo įtraukęs į PVM atskaitą, tai atskaityta pirkimo PVM suma, priskirto jo neapmokėtai beviltiškai skolai, mažina PVM atskaitą.

PVM atskaitas tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

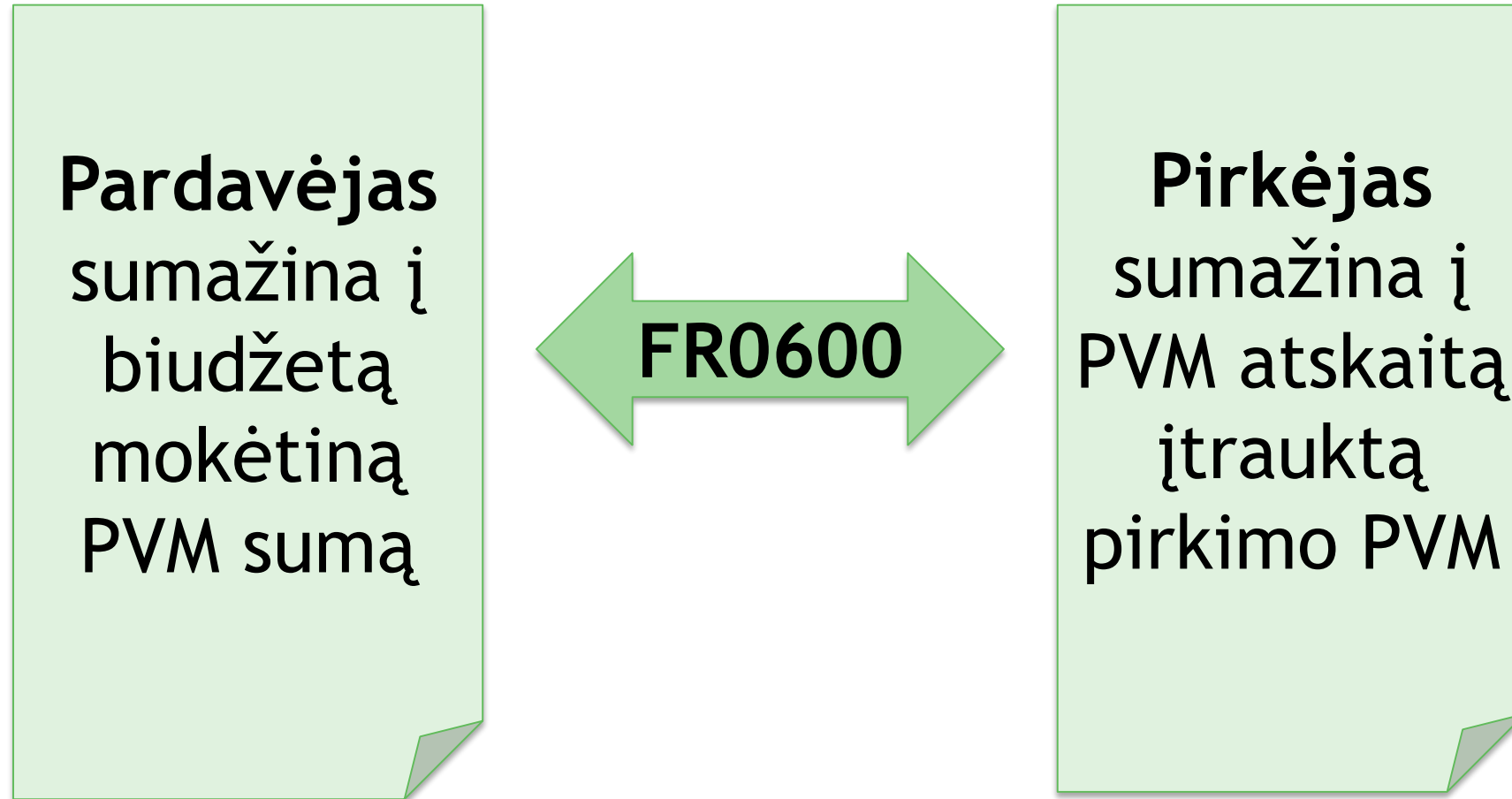
! Prekių (paslaugų) pardavėjas skolos pripažinimą beviltiška ir pardavimo PVM sumos jai priskyrimą turi įforminti laisvos formos apskaitos dokumentu.

! Laisvos formos dokumentas turi būti surašytas ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį skola (įskaitant pardavimo PVM) buvo pripažinta beviltiška, 10 dienos.

PVMĮ 89¹straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

PVMĮ 89¹straipsnis

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Pavyzdys

Įmonė A 2020 m. sausio mėn. suteikė reklamos paslaugų už 1210 Eur (įskaitant PVM) Lietuvos įmonei B, PVM deklaracijoje FR0600 deklaravo:

- 11 lauk. - 1000 Eur
- 29 lauk. - 210 Eur

Įmonė B už paslaugas nesumoka ir įmonė A 2021 m. sausio mėn. gali pripažinti skolą 1210 Eur (įskaitant pardavimo PVM) beviltiška ir tą patį mėnesį išrašyti laisvos formos dokumentą bei

- 29 lauk. deklaruoti pardavimo PVM (- 210 Eur).

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Tęsinys

Kadangi ši pirkimo PVM suma buvo įtraukta į PVM atskaitą, įmonė B pagal šį dokumentą 2021 m. sausio mėn. PVM deklaracijoje:

- **sumažina 25 ir 35 laukelius** beviltiškai skolai priskiriama PVM suma (-210 Eur).

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Atskaita netikslinama, kai:

turtas, priskirtas menkos vertės turtui, iš karto nurašomas į leidžiamus atskaitymus.

Pavyzdys: Restorano veikla besiverčianti įmonė įsigytą, PVM apmokestinamai veiklai vykdyti skirtą inventorių (lėkštes, taures, puodelius ir kt.), laikė menkos vertės turtu ir jo įsigijimo savikainą iš karto nurašė į leidžiamus atskaitymus. Sudužus inventoriui ir nurašius jį kaip netinkamą naudojimui, įmonei neatsiranda prievolės tikslinti tokio inventoriaus pirkimo PVM atskaitos.

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Atskaita netikslinama, kai:

ilgalaikis turtas nurašomas po 2-3 m. kaip susidėvėjęs (apskaitomas kiekinėje apskaitoje)

Pavyzdys: 2018 m. bendrovė įsigijo stakles, užpajamavo kaip ilgalaikį turtą. Pirkimo PVM buvo atskaitytas. 2020 m. staklės nurašomos (pagal PMĮ priedėlį nusidėvėjimo normatyvas 4 metai).

Jei šis turtas lieka įmonės nuosavybėje, tai šio turto PVM atskaita neturi būti tikslinama.

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

**Atskaita netikslinama:
dėl natūralios netekties**

(pagal PMĮ nuostatas natūralios netekties nuostoliais laikomas natūralus prekių (žaliavų, produkcijos) sumažėjimas dėl prekių (žaliavų, produkcijos) saugojimo, perpylimo, fasavimo, vežimo, krovimo ir pardavimo, įskaitant nuostolius dėl pirkėjų užmaršumo).

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Atskaita netikslinama:

dėl nuostolių, susidariusių gamybos ir technologinių procesų metu, jei jie įtraukti į prekių kainą;

dėl *force majeure* ar nusikalstamos trečiųjų asmenų veikos.

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2002 m. birželio 12 d. Nr. 861)

Force majeure - karas, maištas, revoliucija, stichinės nelaimės: audra, žemės drebėjimas, potvynis, žaibas ir pan.; sprogimas, gaisras, mašinų, pastatų ir kt. sunaikinimas, kitos aplinkybės.

Nusikalstama trečiųjų asmenų veika - vagystė, plėšimas, turto sunaikinimas ir pan. Trečiuoju asmeniu negali būti susiję asmenys.

PVM atskaitos tikslinimas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje

Atskaita netikslinama, kai:

Prekės parduotos pigiau, negu pirktos.

Netikslinama dėl kitų, nuo PVM mokėtojo nepriklausančių priežasčių (prekių sunaikinimas dėl realizacijos terminų pasibaigimo ir kt.), prarasto prekių kiekio, kai šis asmuo gali pateikti tai patvirtinančius dokumentus.

Prekės perduotos tyrimui, analizei, bandymams atlikti (PVMĮ 5 str. 3 d.).

Dalijamos nedidelės vertės dovanos (reklamai, reprezentacijai, labdarai ar paramai) (PVMĮ 5 str. 4 d.).

PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

Metinės PVM deklaracijos FR0516 forma ir jos priedų FR0516A, FR0516B užpildymo taisyklės patvirtintos VMI viršininko 2003 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-140.

Metinę PVM deklaraciją PVM mokėtojas turi pateikti iki kitų kalendorinių metų spalio 1 dienos

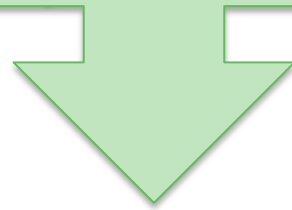
PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

Metinę PVM deklaraciją turi pateikti:

- ! asmenys, vykdantys mišrią veiklą dėl PVM atskaitos procento pasikeitimo;
- ! jei laikinai ilgalaikį materialųjį turtą (nurodytą PVMĮ 67 straipsnyje) naudoja neapmokestinamoje veikloje;
- ! fiziniai asmenys dėl PVM atskaitos procento pasikeitimo.

PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

PVM atskaitos tikslinimui PVMĮ 60
straipsnyje nustatyta tvarka reikia
apskaičiuoti faktinių deklaruojamų
kalendorinių metų PVM atskaitos procentą:

pajamos iš PVM apmokestinamos veiklos x 100%
PVM apmokestinamos + PVM neapmokestinamos
pajamos (t. y. visos pajamos iš veiklos)

PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

Pajamos iš bet kokios veiklos, skaičiuojant PVM atskaitos procentą:

- gautas ar gautinas atlygis iš bet kokio prekių tiekimo ir paslaugų teikimo;
- kitos pajamos iš veiklos, pvz.: nario mokestis, gaunamos palūkanos ir kitokios veiklos pajamos.

Neįeina: gauti dividendai ar kitos pajamos iš akcijų, taip pat kitų vertybinių popierių turėjimo, pajamos iš banko indėlio, sąskaitos ar kortelės turėjimo, gauta pagautė, pardavėjo gautos kompensacijos, skirtos atliekant mokėjimus tretiesiems asmenims pirkėjo vardu patirtoms išlaidoms padengti, ir kitos panašios gautos sumos, kurios nėra pajamos iš veiklos.

PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

Skaičiuojant PVM atskaitos procentą,
nejtraukiamas atlygis:

- iš ilgalaikio turto, naudoto PVM mokėtojo ekonominėje veikloje, tiekimo;
- nekilnojamųjų pagal prigimtį daiktų tiekimo ir finansinių paslaugų (PVMĮ 28 str.) teikimo, kai sandoriai yra atsitiktinio pobūdžio ir PVM mokėtojas įprastai nesiverčia tokios rūšies veikla.

! Priedamos gautos ir panaudotos dotacijos ir subsidijos.

(Reglamentuota: Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. 1K-107)

PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

Pavyzdys: PVM mokėtojas, vykdamas mišrią veiklą, per 2020 metus gavo pajamų:

- iš bet kokios veiklos 500 000 Eur;
- iš PVM apmokestinamos veiklos 200 000 Eur;
- 30 000 Eur už parduotą 3 metus naudotą vilkiką, kuris buvo apskaitomas kaip ilgalaikis turtas. Vilkikas buvo parduotas su PVM.

PVM atskaitos procentas apskaičiuojamas taip:

$$(200\,000 - 30\,000) / (500\,000 - 30\,000) \times 100 \text{ proc.} = 36 \text{ proc.}$$

Pagal šį procentą PVM atskaita apskaičiuojama teikiant 2021 metų mokestinių laikotarpių PVM deklaracijas (FR0600 28 laukelis)

PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

Pavyzdys: PVM mokėtojas, vykdomas mišrią veiklą, per 2020 metus gavo pajamų:

- iš bet kokios veiklos 350 000 Eur
- iš PVM apmokestinamos veiklos 145 000 Eur

PVM mokėtojas pardavė turėtas dukterinės įmonės akcijas (atsitiktinis sandoris) ir gavo 100 000 Eur PVM neapmokestinamų pajamų.

PVM atskaitos procentas apskaičiuojamas taip:

$$145\,000 / (350\,000 - 100\,000) \times 100 \text{ proc.} = 58 \text{ proc.}$$

PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

Pavyzdys:

2020 m. naudotas PVM atskaitos
procentas - 67 proc.,
faktinis - 58 proc.
 $(67 - 58) / 67 \times 100 = 13 \text{ proc.}$

PVM atskaita tikslinama, pateikiant metinę
PVM deklaraciją.

PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

PVM atskaita gali būti patikslinta

Jeigu PVM mokėtojas taikė mažesnę PVM atskaitos procentą už pagal faktinius kalendorinių metų rodiklius apskaičiuotą PVM atskaitos procentą ir po PVM atskaitos patikslinimo priklausytų iš biudžeto grąžinti per mažai atskaitytą PVM sumą, tai PVM mokėtojas turi teisę teikti metinę PVM deklaraciją ir tuo atveju, kai minėti PVM atskaitos procentų dydžiai **skiriasi mažiau kaip 5 procentais**.

PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

Mišriai veiklai naudojamo PVMĮ 66 straipsnyje nurodyto ilgalaikio turto pirkimo (importo) PVM atskaitos tikslinimas

Įmonėje mišriai veiklai naudojamo ilgalaikio turto, kurio PMĮ 1 priedėlyje numatytas iki 4 metų nusidėvėjimo normatyvas, pirkimo (importo) PVM atskaita tikslinama PVMĮ 66 straipsnyje nustatyta tvarka - tik tų kalendorinių metų metinėje PVM deklaracijoje, kuriais šis turtas buvo įsigytas ir kuriais jo pirkimo PVM (ar jo dalis) buvo įtrauktas į PVM atskaitą.

Vėlesniais šio turto naudojimo įmonėje metais jo pirkimo (importo) PVM atskaita netikslinama, nesvarbu, ar pasikeitė jo naudojimo skirtingose veiklos grupėse santykis, ar ne.

PVM atskaitos tikslinimas metinėje PVM deklaracijoje

**Mišriai veiklai naudojamu PVMĮ 67 straipsnyje
nurodyto ilgalaikio turto pirkimo (importo) PVM
atskaitos tikslinimas**

Ilgalaikio materialiojo turto, nurodyto PVMĮ 67 straipsnyje (kurio nusidėvėjimas pagal PMĮ 1 priedėlį ne trumpesnis kaip 4 metai), taip pat nekilnojamųjų pagal prigimtį daiktų pirkimo PVM atskaita tikslinama dalimis kasmet atitinkamai visą 5 ar 10 metų laikotarpį.

Tai reiškia, kad kalendoriniams metams pasibaigus tikslinama šio ilgalaikio materialiojo turto tik metinė PVM atskaitos suma.

Teisės aktai

- Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas
- VMI viršininko 2003-05-06 įsakymas Nr. V-140
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2002-06-12 Nr. 861
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002-02-11 įsakymu Nr. 40 patvirtintos Skolų beviltiškumo bei pastangų susigrąžinti šias skolas įrodymo ir beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisyklės

**Užsiregistruoti į Valstybinės mokesčių
inspekcijos seminarą galima:**

- **elektroniniu būdu VMI interneto svetainėje**
<https://www.vmi.lt/cms/seminarai>
- **telefonais 1882 arba +370 5 260 5060**

- Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.
- E. seminarų įrašai skelbiami [VMI Youtube kanale](#).
- Pasikonsultuoti su VMI specialistais Jus dominančiais mokesčių klausimais galite telefonais 1882 arba +370 5 260 5060.

Ačiū už dėmesį.